

ช่วยเหลือ-อพยพสัตว์

ภารกิจกลางมหาอุทกภัย คณะสัตวแพทย์ มก.

คณาจารย์ คณะสัตวแพทยศาสตร์ มก.
ขณะออกหน่วยสัตวแพทย์อาสา

มหาอุทกภัยปี 2554 ของประเทศไทย
ครั้งนี้ แตกต่างจากอดีตที่ผ่านมาอย่าง
มาก ประการหนึ่งก็คือ สัตว์ที่ประสบภัยใน
อดีต เรามักทราบถึงปศุสัตว์ ประสบปัญหา
การขาดแคลนอาหารและที่อยู่

แต่มหาอุทกภัยปี 2554 นี้ นอกจาก
ช้าง ปศุสัตว์ วัว ควาย สุกร ไก่ แล้ว สัตว์
เลี้ยง สุนัข และแมว ประสบปัญหาอย่างหนัก
โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่ออุทกภัยเข้าสู่เขต
ของพื้นที่รอบกรุงเทพมหานคร เช่น อยุธยา
ปทุมธานี นนทบุรี นครปฐม และกรุงเทพ
มหานคร เอง

ภาพทางหน้าหนังสือพิมพ์ และโทรทัศน์
จึงเห็นภาพของสัตว์เลี้ยงลอยคอหนีภัย เช่น
เดียวกับมนุษย์ หรือภาพที่สุนัขและแมวติด
ค้างบนเกาะ บนหลังคา บนต้นไม้ เป็นที่น่า
เวทนายิ่ง

คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์ ออกมาช่วยเหลือ ดูแลสังคม
เพราะเราตระหนักดีว่า เกษตรศาสตร์คือภาษี
ของประชาชน

ช่วงต้นเดือนตุลาคม ทีมงานประกอบด้วย
ผศ.นสพ.คงศักดิ์ เทียงธรรม อ.นสพ.
เกียรติศักดิ์ ตันเจริญ ผศ.สพญ.สุวิชา เกษม
สุวรรณ อ.นสพ.เกรียงไกร วิฑูรย์เสถียร
นสพ.ธานินทร์ ชีวะผลาบูรณ์ รวมถึง
ทีมงานจากสมาคมนิสิตเก่าสัตวแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ และทีม
สัตวแพทย์จากโรงพยาบาลสัตว์ มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์ บางเขน / กำแพงแสน /หนอง
โพ /หัวหิน เดินทางเข้าสู่ศูนย์อพยพผู้พักพิง
จ.พระนครศรีอยุธยา

ในรูปแบบการสำรวจ และเป็นแรงงาน
เพื่อช่วยเหลือคนเป็นหลัก โดยมอบน้ำดื่มมาก
กว่า 50,000 ขวด ในระยะเวลาดังกล่าว และ
เพื่อวางแผนช่วยเหลือสัตว์ในลำดับต่อไป

ในช่วงเวลาไม่นาน ได้รับแจ้งปัญหาของ
ช้างหลายเชือกประสบปัญหาขาดแคลน
อาหารและที่อยู่ ทีมงานได้ระดมช่วยทันที ใน
รูปแบบของอาหารช้าง โดยขอรับบริจาค
อาหารช้างผ่านทางสื่อมวลชน ครอบครัวข่าว
3 โดยไม่รับเป็นตัวเงิน ได้รับเสียงตอบรับ
อย่างดี

พร้อมเรียกร้องให้รับเงินบริจาคเพื่อความ
สะดวก จึงได้เปิดบัญชี กองทุนสัตวแพทย์
เกษตร ขึ้นมาเพื่อรับบริจาคช่วยช้าง และ
สัตว์เลี้ยงอื่น ๆ อาหารสดหลายตันผ่านมา
ที่คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์ บางเขน และส่งผ่านโดยตรง
ไปยังพะเนียดช้าง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

อาหารสดสำหรับช้างจำนวนมากที่เกิน
ความต้องการแต่ละวัน ส่งต่อไปให้กับลิงที่
อำเภอท่าม่วง จังหวัดลพบุรี และบริเวณใกล้เคียง

จ.พระนครศรีอยุธยา

ในรูปแบบการสำรวจ และเป็นแรงงาน เพื่อช่วยเหลือคนเป็นหลัก โดยมอบน้ำดื่มมากกว่า 50,000 ขวด ในระยะเวลาดังกล่าว และเพื่อวางแผนช่วยเหลือสัตว์ในลำดับต่อไป

ในช่วงเวลาไม่นาน ได้รับแจ้งปัญหาของช้างหลายเชือกประสบปัญหาขาดแคลนอาหารและที่อยู่ ทีมงานได้ระดมช่วยทันที ในรูปแบบของอาหารช้าง โดยขอรับบริจาคอาหารช้างผ่านทางสื่อมวลชน ครอบครัวข่าว 3 โดยไม่รับเป็นตัวเงิน ได้รับเสียงตอบรับอย่างดี

พร้อมเรียกร้องให้รับเงินบริจาคเพื่อความสะดวก จึงได้เปิดบัญชี กองทุนสัตว์แพทย์ เกษตร ขึ้นมาเพื่อรับบริจาคช่วยช้าง และสัตว์เลี้ยงอื่น ๆ อาหารสดหลายตันผ่านมาที่คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน และส่งผ่านโดยตรงไปยังพะเนียดช้าง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

อาหารสดสำหรับช้างจำนวนมากที่เกินความต้องการแต่ละวัน ส่งต่อไปให้กับลิงที่อำเภอท่าม่วง จังหวัดลพบุรี และบริเวณใกล้เคียง และเพื่อการบริหารจัดการอาหารแก่ช้างได้ตามความต้องการภายหลังจึงใช้วิธีการใช้เงินบริจคลังซื้อเป็นอาหารสด และอาหารชั้นแก่ช้าง อย่างต่อเนื่อง

ในช่วงนี้คณะอาจารย์คณะสัตวแพทยศาสตร์หลายคน เข้ามามีบทบาทในการประสานงานติดต่อ และการออกท้องที่โครงการฯ และนิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ด้วย

การประสานงานอย่างยอดเยี่ยมของคุณยุพิน ภวพงศ์สุภัทร และทีมงานที่ช่วยให้สังคมเริ่มรับรู้อย่างกว้างขวาง มีนิสิตเกษตรหลายคน เช่น วนศาสตร์ สัตวแพทยศาสตร์ เกษตร และอาสาสมัครภายนอก ซึ่งมีทั้งคนไทยและต่างชาติ เข้ามาช่วยกันทำงาน

ทำให้ลานใต้อาคารเรียนและปฏิบัติการ คณะสัตวแพทยศาสตร์ บางเขน แคนไปถนัดตา ในขณะที่การดำเนินการช่วยเหลือรักษาพยาบาลสัตว์เลี้ยงที่เจ็บป่วยยังคงดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง มีการประสานงาน ขอเวชภัณฑ์ด่วนจากโรงพยาบาลสัตว์ มหาวิทยาลัย

คณบดี และผู้ทรงคุณวุฒิรับมอบอาหารสัตว์เลี้ยงจากฉัตรชัย-ลินจัย เปล่งพานิช

การช่วยเหลือสัตว์ที่ประสบภัยน้ำท่วมที่คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ให้ความช่วยเหลือตั้งแต่วันที่ 6 ตุลาคม - 18 พฤศจิกายน 2554

รายการ	จำนวน
จำนวนศูนย์	16
จำนวนพื้นที่ (จังหวัด)	7
จำนวนสัตว์อพยพศูนย์พักพิงคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน	1,148
จำนวนสัตว์ที่รักษา	
- สุนัข	164
- แมว	25
จำนวนถุงยังชีพที่แจก	
- สุนัข	11,113
- แมว	4,763
- กระต่าย	93
- ช้าง (กับสกลิลล่อ)	8

นิสิตอาสาสมัครบรรจอาหารถุงยังชีพ
สำหรับสัตว์

บรรยากาศที่ศูนย์รับบริจาค
คณะสัตวแพทยศาสตร์ มก.

เกษตรศาสตร์ บางเขน ส่งตรงไปยังศูนย์
อยู่อย่างเร่งด่วนหลายครั้ง แม้เดินทางไป
อย่างยากลำบาก

การดำเนินงานที่ศูนย์พักพิงผู้พวยพ
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผศ.สพ.ญ.สุวิชา
เกษมสุวรรณ หัวหน้าภาควิชาสัตวแพทย์
สาธารณสุขศาสตร์ คณะสัตวแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้จัดทำรูปแบบ
การจัดระเบียบขอเรียกสั้นๆ ว่า อยู่ยยา

โมเดล

เป็น Concept ที่สุนัขและแมวอยู่ที่ไหน
คนอยู่ที่นั่น เพราะคนและสัตว์เลี้ยงมีความ
ผูกพันจึงอพยพมาด้วยกันจำนวนมาก ต้อง
จัดระเบียบให้อยู่ร่วมกันให้ได้ ทั้งคนที่ไม่มี
สัตว์เลี้ยง และคนที่มาพร้อมสัตว์เลี้ยงที่รัก
โดยเราขอให้พื้นที่ส่วนหนึ่งของศูนย์พักพิง
ผู้พวยพ เป็นพื้นที่สำหรับสัตว์เลี้ยง สัตว์เลี้ยง
ทุกตัวต้องจัดอยู่ในกรง และจัดไว้อย่างเป็น

ระเบียบ เจ้าของสัตว์เลี้ยงทุกคนต้องมาดูแล
สัตว์เลี้ยงของตัวเอง

ไม่ว่าเป็นการให้อาหาร-น้ำ การทำความสะอาด
สาด การจูบเดิน มอบให้เจ้าของท่านใดท่าน
หนึ่งเป็นหัวหน้า จัดวางกฎระเบียบกันเอง ทีม
สัตวแพทยศาสตร์ เป็นเพียงพี่เลี้ยงที่ปรึกษา
ร่วมกับดูแลสุขภาพสัตว์เลี้ยง หากสัตว์ป่วย
หนักจะถูกส่งต่อไปยังโรงพยาบาลสัตว์ มหา
วิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน เพื่อเป็นการ

แมวที่ถูกทอดทิ้ง เตรียมเคลื่อนย้ายไปยังศูนย์พักพิงคณะสัตวแพทยศาสตร์ มก.กำแพงแสน

บรรเทาความเดือดร้อนผู้พยาย

ทั้งหมดนี้ ทำให้คน-สัตว์ อยู่ร่วมกันได้ เพราะคนและสัตว์ต่างก็เป็นสิ่งมีชีวิตและหัวใจที่ควรมีสวัสดิภาพที่ดี ต้องการรับการดูแลซึ่งกันและกัน การทอดทิ้งสัตว์หรืออยู่ทางไกลโดยไม่ดูแล เป็นความทุกข์ทรมานของทั้งคนและสัตว์

อยุธยาโมเดลถูกขยายผลไปสู่ศูนย์พักพิงผู้พยายพบนบุรี ศูนย์พักพิงผู้พยาย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ศูนย์พักพิงผู้พยายพทุฒธานี ศูนย์พักพิงผู้พยายศูนย์ราชการแจ้งวัฒนะ ซึ่งต่างประสบความสำเร็จด้วยดี โดยมีทีมคณาจารย์ และสัตวแพทย์โรงพยาบาลสัตว์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน มาเสริมทัพ

คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เล็งเห็นว่ามหาอุทกภัยครั้งนี้คนเราต้องหนีน้ำแทบเอาชีวิตไม่รอด จำต้องเอาตัวรอดออกมา ปล่อยสุนัขของตัวเองติดค้างตามพื้นที่ต่างๆ มากมาย คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่วิทยาเขตกำแพงแสน จึงเปิดรับสัตว์เลี้ยงที่ไม่มีเจ้าของ หรือมีเจ้าของแต่ด้วยการะจำเป็น ยิงขอเข้ามาฝากไว้

โดยเปิดรับการลงทะเบียนรับ-ฝาก ตั้งเป้าไว้ 200 ตัว จัดทำทะเบียนตามระบบมาตรฐานของโรงพยาบาลสัตว์ โดยเน้นสัตว์ป่วยเป็นสำคัญและเพื่อความสะดวกการติดตามการรักษา และการตามหาภายหลัง

แต่สิ่งที่เกิดขึ้นในขณะที่เขียนบทความนี้ ยอดฝากสุนัขแมว สูงถึง 1,100 ตัวแล้ว ในขณะที่พวกเราเหนื่อยล้ากัน เราได้อาสาสมัครอาจารย์ในคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่พักค้างในคณะฯ มาเสริมอีกหลายท่าน และทีมจากโรงพยาบาลสัตว์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กำแพงแสน ต้องทำงานกันอย่างหนัก เพื่อจัดระเบียบ เพื่อให้สัตว์เลี้ยงอยู่อย่างดี ในขณะที่คณะสัตวแพทยศาสตร์ได้ประสานไปยังกรม

อ.สพญ.ดร.พัชรา เมื่อกเทศ
ให้คำแนะนำกับเจ้าของสัตว์ที่ป่วย

ปศุสัตว์ ซึ่งเป็นเจ้าภาพตัวจริง ได้เข้ามาประสาน และส่งทีมงานมาช่วยกัน

ทั้งหมดนี้อาจารย์อาวุโสและผู้ทรงคุณวุฒิ คณะสัตวแพทยศาสตร์ 3 ท่าน ที่เกษียณอายุราชการไปแล้ว ร่วมแรงร่วมใจ ผลักดันช่วยงานทุกรูปแบบคือ รศ.สพญ.พ.อ.(หญิง) มาลีวรรณ เหลี่ยมศิริเจริญ ผศ.นสพ. ดร.ธวัชชัย ศักดิ์ภู่อารัม และ รศ.สมชัย พงศ์จรรยากุล ผมต้องขอขอบคุณเป็นอย่างสูง

ทั้งหมดเป็นภารกิจเริ่มแรกของบทบาทและวิชาชีพสัตวแพทย์ส่วนหนึ่งในการดูแลช่วยเหลือ และอพยพสัตว์ที่ประสบภัยในประเทศที่ยิ่งใหญ่ โดยเฉพาะสัตว์เลี้ยงของสังคมเมืองที่มีจำนวนมาก ณ ปัจจุบัน

อย่างไรก็ดี ภาระงานข้างหน้ายังมีอีกมาก แต่เราจะฝ่าฟันไปข้างหน้าอย่างมุ่งมั่นอย่างสร้างสรรค์ เสียสละ และด้วยความสามัคคีของเราชาวคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

มหาอุทกภัย 2554 นี้ พวกเราได้แสดงถึงอัตลักษณ์ ตัวตนเราได้ชัดเจนแล้ว เป็นสิ่งที่พวกเราภาคภูมิใจยิ่งครับ

ศาสตราจารย์ นสพ.ดร.อภิวัฒน์ สุประเสริฐ

คณบดีคณะสัตวแพทยศาสตร์